

Recomandarea Rec (2003) 4
a Comitetului de Miniștri pentru statele membre
Cu privire la regulile generale contra corupției în finanțarea partidelor politice și a campaniilor
electorale

*(Adoptată de Comitetul de Miniștri la 8 aprilie 2003
La cea de-a 835-a ședință a Vice-miniștrilor)*

Comitetul de Miniștri, în baza condițiilor Articolului 15.b a Statutului Consiliului Europei,

Luând în considerație faptul că scopul Consiliului Europei este de a obține o mai mare unitate între statele membre;

Luând în considerație faptul că partidele politice reprezintă un element fundamental al sistemelor democratice ale statelor și sunt un instrument important de exprimare a voinței politice a cetățenilor;

Luând în considerație faptul că finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale în toate statele trebuie să fie supusă unor standarde în scopul prevenirii și combaterii fenomenului de corupție;

Fiind convingși de faptul că corupția reprezintă o amenințare serioasă pentru norma de drept, democrație, drepturile omului, pentru echitate și justiție socială, că aceasta reprezintă un obstacol în dezvoltarea economică, pune în pericol stabilitatea instituțiilor democratice și subminează baza morală a societății;

Ținând cont de recomandările adoptate în cadrul Conferințelor a 19-a și a 21-a a Miniștrilor de Justiție ai Europei (respectiv Valetta, 1994 și Praga, 1997);

Ținând cont de Programul de acțiuni contra corupției adoptat de Comitetul de Miniștri în anul 1996;

În conformitate cu Declarația Finală și Planul de acțiuni adoptat de Șefii de stat și de Guvern ale statelor-membre ale Consiliului Europei în cadrul celui de-al doilea Summit, întrunit la Stasbourg, la 10 și 11 octombrie 1997;

Ținând cont de Rezoluția (97) 24 cu privire la cele 20 principii de îndrumare pentru lupta cu corupția, adoptate de Comitetul de Miniștri la 6 noiembrie 1997 și în special de principiul 15 care oferă reguli pentru finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale care împiedică corupția;

Ținând cont de Recomandarea 1516 (2001) cu privire la Finanțarea partidelor politice, adoptată la 22 mai 2001 de către Asamblarea Parlamentară,

În lumina concluziilor celei de-a 3-a Conferințe Europene a serviciilor specializate în lupta cu corupția cu tematica «Traficul de influență și finanțarea ilegală a partidelor politice», Madrid, 28-30 octombrie 1998;

Subliniind, în acest context, importanța participării statelor ne-membre în activitățile Consiliului Europei contra corupției și considerând binevenită contribuția valoroasă a acestora în implementarea Programului de Acțiuni contra Corupției;

Ținând cont de Rezoluțiile (98) 7 și (99) 5 care respectiv autorizează și adoptă Acordul Parțial Extins care stabilește Grupul de State contra Corupției (GRECO), care are drept scop îmbunătățirea capacității acestor membri de a lupta cu corupția, îndeplinind obligațiile asumate în această privință;

Convingși fiind de faptul că sensibilizarea opiniei publice cu privire la aceste subiecte ce țin de prevenirea și combaterea corupției în domeniul finanțării partidelor politice este de o importanță majoră pentru funcționarea eficientă a instituțiilor democratice,

Recomandă ca Guvernele statelor membre să adopte, în sistemele legislative naționale, norme contra corupției în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale care sunt inspirate din regulile generale expuse în Anexa la această recomandare - dacă acestea nu au deja legi care să reglementeze aceste subiecte, proceduri și sisteme care să asigure alternative eficiente și funcționale, și

Dispune "Grupului de State contra Corupției – GRECO" să monitorizeze implementarea acestei recomandări.

Anexa

Reguli generale contra corupției în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale

I. SURSELE DE FINANȚARE EXTERNĂ A PARTIDELOR POLITICE

Articolul 1 Susținerea publică și privată oferită partidelor politice

Statul și cetățenii lui sunt în drept să susțină partide politice.

Statul trebuie să ofere susținere politică partidelor politice. Susținerea de Stat trebuie să se limiteze la contribuții limitate. Susținerea din partea Statului poate fi financiară.

Distribuirea susținerii din partea Statului trebuie să se facă în baza unor criterii obiective, rezonabile și corecte.

Statele trebuie să asigure faptul că orice susținere din partea Statului și/sau a cetățenilor nu intervine în independența partidelor politice.

Articolul 2 Noțiunea de donație în contul unui partid politic

Donație înseamnă orice acțiune intenționată care oferă gratis unui partid politic un avantaj economic sau de altă natură.

Articolul 3 Principiile generale ale donațiilor

a. Măsurile adoptate de state ce reglementează donațiile în contul partidelor politice trebuie să ofere norme specifice pentru a:

- evita conflictele de interese;
- asigura transparența donațiilor și pentru a evita donațiile secrete;
- evita prejudicii aduse activității partidelor politice;
- asigura independența partidelor politice.

b. Statele:

1. trebuie să se asigure de faptul că donațiile în contul partidelor politice se fac pe cale publică, în special donațiile care depășesc o anumită limită stabilită;
2. vor examina posibilitatea adoptării unor reguli care să stabilească o limită pentru donațiile în contul partidelor politice;
3. vor adopta măsuri care să împiedice depășirea limitelor stabilite pentru donații.

Articolul 4 Deducerea impozitului pe donație

Legislația fiscală poate permite impozitarea donațiilor în contul partidelor politice. Dar această deductibilitate trebuie să fie limitată.

Articolul 5 Donațiile din partea persoanelor juridice

a. Suplimentar la principiile generale cu privire la donații, statele trebuie să asigure:

1. că donațiile din partea persoanelor juridice în contul partidelor politice sunt reflectate în registrele contabile ale persoanelor juridice
2. că acționarii sau orice alt membru individual al persoanei fizice este informat despre donații.

b. Statele vor lua măsuri cu scopul de a limita, interzice sau reglementa strict donațiile din partea persoanelor juridice care oferă bunuri sau servicii pentru orice instituție a administrației publice.

c. Statele vor interzice persoanele juridice aflate sub controlul Statului sau a autorităților publice să facă donații în contul partidelor politice.

Articolul 6 Donații în contul entităților ce au legătură cu un partid politic

Normele referitoare la partidele politice, cu excepția celor cu privire la deducerea impozitelor menționate în Articolul 4, de asemenea se vor aplica, în modul corespunzător, persoanelor care au legătură directă sau indirectă cu un partid politic sau sunt în alt mod controlate de un partid politic.

Articolul 7 Donații din partea donatorilor din străinătate

În mod special, statele trebuie vor limita, interzice sau vor reglementa în alt mod donațiile din partea finanțatorilor străini.

II. SURSELE DE FINANȚARE A CANDIDAȚILOR ÎN ALEGERI ȘI A REPREZENTANȚILOR ALEȘI ÎN POSTURI PUBLICE

Articolul 8 Aplicarea regulilor cu privire la finanțare a candidaților în alegeri și a reprezentanților aleși

Regulile cu privire la finanțarea partidelor politice trebuie să se aplice *mutatis mutandis* pentru:

- finanțarea campaniilor electorale ale candidaților în alegeri;
- finanțarea activităților politice a reprezentanților aleși.

III. CHELTUIELILE PENTRU CAMPANIA ELECTORALĂ

Articolul 9 Limitele de cheltuieli

Statele vor adopta unele măsuri care să prevină finanțarea excesivă a partidelor politice, cum ar fi, stabilirea unor limite de cheltuieli pentru campaniile electorale.

Articolul 10 Evidența cheltuielilor

Statele vor solicita ducerea unei evidențe mai stricte a tuturor cheltuielilor, directe și indirecte, suportate de către fiecare partid politic în timpul campaniilor electorale, pentru fiecare listă de candidați și pentru fiecare candidat.

IV. TRANSPARENȚA

Articolul 11 Rapoarte financiare

Statele vor cere partidelor politice și persoanelor juridice care au legătură cu partidele politice, menționate în Articolul 6 să ducă registre contabile și să întocmească rapoarte financiare corespunzătoare. Rapoartele partidelor politice trebuie să fie extinse pentru a include, după caz, informația contabilă a entităților menționate în Articolul 6.

Articolul 12 Evidența donațiilor

a. Statele vor cere ca în registrele contabile ale partidelor politice să fie specificate toate donațiile primite de către partide inclusiv natura și valoarea fiecărei donații.

b. În cazul donațiilor ce depășesc o anumită valoare, finanțatorii vor fie identificați în datele de evidență.

Articolele 13 Obligația de a prezenta rapoartele financiare și de a le face publice

a. Statele trebuie să ceară ca partidele politice să prezinte informația de contabilitate, menționată în Articolul 11, sistematic, și cel puțin o dată pe an, autorității independente menționate în Articolul 14.

b. Statele vor cere de la partidele politice sistematic, dar cel puțin o dată pe an, să facă publică informația contabilă menționată în Articolul 11 sau cel puțin un rezumat al acelei informații inclusiv informația cerută în Articolul 10, în modul corespunzător, și în Articolul 12.

V. SUPRAVEGHEREA

Articolul 14 Monitorizare independentă

a. Statele trebuie să se asigure de faptul că monitorizarea independentă a finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale este realizată.

b. Monitorizarea independentă va include supravegherea datelor contabile ale partidelor politice și a cheltuielilor aferente campaniei electorale precum și prezentarea și publicarea acestora.

Articolul 15 Personal specializat

Statele vor promova specializarea judecătorilor, poliției și a altor specialiști în lupta împotriva finanțării ilegale a partidelor politice și a campaniilor electorale.

VI. SANȚIUNI

Articolul 16 Sancțiuni

Statele vor cere ca orice încălcare a regulilor cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale să fie sancționată în mod efectiv, proporțional și convingător.